

תענית אסתר

טמונה במגילה

פנינים

"וכלים מכלים שונים ויין מלכות רב כיד המלך"

ידוע שהכוונה היא לכלי המקדש שהשתמש בהם המלך אחשוורוש. והגמרא במסכת מגילה שואלת: מפני מה בלשאצר שהשתמש באותם הכלים, מיד יצאה יד המהקיר, כתבה את עונשו ומת באותו לילה, ואילו לאחשוורוש לא קרה דבר? ועונה הגמרא: "מפני שנטרד ביינו", שהבושה שהיתה לו כשהשתכר לפני כולם ומקרה ושתי היה עונש גדול ושווה ערך למוות בלשאצר. רמז נאה לכך בפסוק: "וכלים מכלים שונים"? למה נשתנו כלים אלו מאלו? "ויין מלכות רב" שהיין של המלך היה עונש גדול - "כיד המלך" כמו היד שיצאה למלך בלשאצר.

"להיות כל איש שורר בביתו ומדבר כלשון עמו"

כיצד מתקשר החוק של "ומדבר כלשון עמו" לאירוע עם ושתי? אם מלך היה שולח שליחים לקרוא לאשתו והיא היתה מכנה אותו בכינוי גנאי, אין ספק שלא היו השליחים מעבירים את המסר. ובמעשה ושתי, עדיין לא היה חוק הקובע שיש לדבר בשפת הבעל, וכל אשה דיברה בשפת האם שלה. ושתי היתה כשדית והשליחים היו פרסיים מן הסתם. ממילא, כששליחי המלך הביאו את דבר המלך, ענתה להם ושתי בכשדית - שפה שהשליחים לא הבינו, לכן העבירו את דבריה כצורתם. כשחזרו למלך ואמרו את תשובתה למלך והשרים הבינו, הבושה היתה גדולה... לכן חוקק המלך חוק חדש - "להיות כל איש שורר בביתו ומדבר כלשון עמו", לא יהיו עוד מקרים שאשה תדבר בשפה זרה! (אלשיך)

"ואל תאכלו ואל תשתו שלושתי ימים לילה ויום גם אני... אצום בן ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת אמרה אסתר: אתם 'צומו עלי שלושתי ימים לילה ויום' - תמימים, שהם 72 שעות, ואילו 'אני ונעורותי אצום בן, כמניין 'כן' - שהם 70 שעות בלבד. משום שאם 'ובכן' - אצום 72 שעות כמניין 'בכן' - שהם שלושתי ימים, 'אבוא אל המלך אשר לא כדת' - יהיה זה שלא מן הנימוס, שכן ידוע שמי שצם שלושה ימים ריח פיו נודף, כמובא בפרקי דר' אליעזר. (הגר"א)

"אבל והפני ראש"

מפורסמת הגמרא (מגילה טז.) אודות בתו של המן שהיתה סבורה שמרדכי המוליך את אביה על גבי הסוס, ושפכה עליו מי שופכין. כשהתקרבו ראתה שזהו אביה, נפלה מן החלון ומתה. ויש לבאר מדוע מתה במיתה משונה שכזו. כתוב במפרשים שהמן היה עבד של מרדכי, וממילא היו לו דינים של עבד כנעני החייב במצוות כאשר, ומן הסתם אף לבתו היה דין של שפחה כנענית. אותו היום של מעשה הסוס היה בשבת (ע"פ קושית היערות דבש' שאיך הזמינה אסתר את אחשוורוש ביו"ט הראשון של פסח למשתה והרי אסור להזמין נכרי ביו"ט שמא ירבו בבישולים עבורו, אלא על-כרחך שהיה זה יו"ט ראשון של פסח שחל להיות בשבת). עוד, בזמן שאין יד ביד תקיפה הקב"ה פורע מן החייבים מיתת ב"ד בעצמו (ע"י כתובות ל.). ועתה הכל מתיישב, שהרי כששפכה את המים מן החלון עברה בכך על איסור שבת של הוצאה מרשות היחיד לרשות הרבים, ונתחייבה סקילה בידי שמים. ורשעים אין הקב"ה מספק בידם לעשות תשובה - ומיד נפלה מן החלון ומתה במיתה כעין סקילה. (גנא דפלאי)

רמזים במגילה: שם ד' לא מוזכר במגילה, אלא רק ברמז: ר"ת - 'יבוא המלך נהמן תיום', ס"ת - 'כ"ן כלתה אליו הרעה', ר"ת למפרע - 'היא נכל הנשים יתנו', ס"ת למפרע - 'זה איננו שוה לך', ס"ת כללי - 'לבדן עותה ושתי המלכה', 'ואמה לקחה מרדכי לך', 'ראה כ"ן כלתה אליו'. ושם אלוקים אף הוא מוזכר ברמז: ר"ת כללי - 'יכתב להשיב את הספרים מחשבת', 'מדינות המלך אחשוורוש לשלח יד', 'מאשר ישיט לו המלך את'. ס"ת כללי - 'כ"ן רבה היא וכל הנשים'. והנה כמה גימטריאות נפלאות: 'אלו שבע נביאות שהיו להם לישראל' = 1845 = 'שרה מרים דבורה חנה אביגיל חולדה אסתר'. 'בנתן ותרש' = 5865 = 'מסריסי המלך מהשומרים על הסף'. 'ויבקשו לשלוח יד' = 454 = 'בכוס יין, שמו בו רעל'. 'ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה' = 5800 = 'היה משבט בנימין. זה לא כרע לעשיו בזמנו'. 'ודתיהם שנות מכל עם' = 5845 = 'לא אוכלים ממאכלינו וגם לא מתחתנים בנו'. ולסיום נביא בשם ר' חיים זוננפלד, ע"פ דברי הרוקח, שכל אדם צריך לרשום את שמו בספרו. וכך גם במגילה, שמתחילה במילה 'יהי' ומסתיימת במילה 'זרעו', והגימטריא של שתי מילים אלו עולות בדיוק כמנין 'מרדכי היהודי' (314).

מספרים במגילה

באיזה הקשר מופיעים

המספרים הבאים במגילה:

12, 10, 7, 6, 3, 2, 1, 0.5

50, 30, 23, 15, 14, 13

500, 300, 180, 127

75000, 10000

(רמז: כול) גאריכים והגמרא (לפון).

שאלה לשולחן המשתה

"שושנת יעקב צהלה ושמחה"

בראותם יזד תכלת מרדכי כתוב בפסוק: "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ וארגמן"

ויש לבאר מדוע שמחו היהודים דווקא כשראו את בגד התכלת ובמה מיוחד התכלת משאר בגדי המלכות?

שאלה נוספת:

"מה שאלתך אסתר המלכה"

ותנתן לך ומה בקשתך עד

חצי המלכות ותעש"

אף בתהילים מצינו את כפל הלשון הזה: "אחת שאלתי מאת ד' אותה אבקש".

ויש לבאר מהי 'שאלה' ומהי 'בקשה', האם שניהם אותו הדבר ואם לא, מה החילוק?

מטרת השאלה הינה לחזור דיון 2021

שלחן ערוך הפורים.

(יגן שלחן ערוך גמטריא)

(גמטריא פורמיון) יגן שלחן ערוך,

זמן אכילת הלחם

מזמור הגמטריא

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביי. אשמח לקבל תגובות רעיונות והערות: temunabaparashah@gmail.com

העלון מוקדש לזכות והצלחת התורמת ובני ביתה בכל מעשיהם

העלון מגיע מדי שבוע לאלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו בשולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? שלחו מייל למערכת, או טלפנו: 052-766-5775

חידון א' ת'

הגשובה לכל שאלה מגילה באור המופיעה בראש השורה.

- א. המלך והמלכה
- ב. שנים משבעת סריטי המלך
- ג. "ופרשת ___ מרדכי אשר ___ המלך"
- ד. "יצא ___ מלכות מלפניו ויכתב ב ___"
- ה. מספר זה קראו לפני אחשורוש
- ו. המלכה הראשונה
- ז. משבעת סריטי המלך
- ח. זכור לטוב
- ט. אסתר היתה -
- י. "___ העיתים... דת ודין"
- יא. "והשתיה ___ אין אונס"
- יב. "ביום השביעי כטוב ___ המלך ביין"
- יג. שם נוסף להמן
- יד. "ויאמרו ___ המלך משרתיו יבקשו למלך ___"
- טו. "וישלח ___ אל כל מדינות המלך"
- טז. "ויבוקש הדבר וימצא ויתלו שניהם ___"
- יז. גורל
- יח. "והעיר שושן ___ ושמחה"
- יט. "ק"___ ו ___ היהודים עליהם ועל זרעם"
- כ. "___ והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר"
- כא. "ש"___ ועשרים ומאה מדינה"
- כב. "בלבוש מלכות ___ וחור... ו ___ בוך וארגמן"

חידון א' ת' - הפוך

הגשובה לכל שאלה מגילת באור המופיעה בראש השורה.

- א. שבעה מבני המן
- ב. "___ הדבר בעיני המלך"
- ג. מאבות אבותיו של המן
- ד. נפל על כל העמים
- ה. שני דברים שאחשורוש עשה
- ו. אחת מהמדינות המוזכרות במגילה
- ז. אחד מסריטי המלך
- ח. כך יצא המן מהמשתה הראשון של אסתר
- ט. מכליו של המלך אחשורוש
- י. "חיל פרס ___"
- יא. העביר הודעות בין אסתר והמן (וי"א שזהו דניאל)
- יב. ל. אביה של אסתר
- יג. אסתר ציוותה על שלושה ימים כאלו
- יד. עיר הבירה
- טו. אחשורוש שם אותו על הארץ וא"י הים
- טז. מרדכי לא קם ולא ___ מפני המן
- יז. לאחר שהרכיב את מרדכי, המן ___ אל ביתו
- יח. אחד מלבושי מרדכי
- יט. בלבוש בזה אין לבוא לפני שער המלך
- כ. "איש ___ ואויב המן הרע הזה"
- כא. ש. אשתו של המן
- כב. כינוי נוסף למגילה

ליולין סלחתי- עברי

הילה מהגרמזום שכתבה לעזריאל (הננו).

"מי הוא זה ואי זה הוא" (ז' ה') = "גברא חציפא", התואר העברי 'חצוף' המתאר אדם המתנהג בחוסר כבוד ובהתרסה.

מן המדרש

בר יוחני ביקש לעשות סעודה לגדולי רומי. התייעץ ברבי אליעזר בר' יוסי. אמר לו: אם תזמין עשרים - הכן עשרים וחמש מנות. אם תזמין עשרים וחמשה - הכן לשלושים. הזמין עשרים וחמישה, והכין עשרים וארבע מנות. היתה חסרה מנה אחת. רצה לפייס את זה שלא קיבל את מנתו, ונתן לו זהב. זרק לו את הזהב בפניו, ואמר לו: האם זהב אני אוכל, שזהבך אני צריך? בא לפניו ר' אליעזר בר' יוסי, וסיפר לו את המעשה. אמר לו: לא הייתי מספר לך שלא עשיתי מה שאמרת לי. בגלל זה אני מספר לך, כדי לשאול אם רק חדרי תורה גילה לכם הקב"ה, או גם חדרי סעודה. אמר לו: גם חדרי סעודה גילה לנו. אמר לו: מניין? אמר לו: מדוד. שהכין משתה "לאנשים אשר אתו". שדאג להכין סעודה לכל מי שעשוי היה לבוא. ואצל אחשורוש - יום הסעודה האחרון כמו היום הראשון - שהיו מאכלים בשפע.

מעלה במגילה

לקח חן העוגה נתח
ושכר על מעשהו לקח
לכסף ולדב נמשלים
ומצוי עם עופות דורסים.

המונח המבוקש הינו הילה בג'ג
אוריות המופיעה במגילה,
אשר כל שורה בגידיה רומזת
להקשר שונה שלה.
(יגכן כתיב אסר ומילופי אוריות בג'ג
הגיה דומה)

הגשובה גרמזום א"י"ה בגיליון הבא

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביין.
אשמח לקבל תגובות רעיונות והערות:
temunabaparashah@gmail.com

העלון מוקדש לזכות והצלחת
התורמת ובני ביתה בכל מעשיהם

העלון מגיע מדי שבוע לאלפי משפחות וילדים,
המשתמשים בו בשולחן השבת.
מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה?
שולחו מייל למערכת, או טלפנו: 052-766-5775

טמונה במגילה

זעור גג זעור גג

עשועי פסאוייטא

"ונשמע פתגם המלך"

היכן נאמר בתורה את המילה "ונשמע"? (2)

מצאו נא במגילה:

1. על כמה אנשים נאמר שנתלו?
2. מילה בת 11 אותיות!
3. כמה פעמים כתוב 'משתה'?
4. כמה פעמים כתוב 'ארמון'?
5. 16 מילים רצופות עם האות א'!
6. הפסוק הארוך ביותר בתנ"ך! (43 מילים!)
7. את המילה בעלת הגימטריא הגבוהה ביותר!
8. את אותה המילה המופיעה 3 פעמים בפסוק אחד וכל פעם בניקוד שונה!
9. 4 שמות של חודשים!
10. 3 מילים רצופות שכולן בשורש מ.ל.כ!
11. פסוק המכיל את כל אותיות הא' ב' כולל הסופיות! (מלבד צ)
12. 3 אותיות קטנות (זעירא), ו-3 אותיות גדולות (רבתי)

הלכה

אין קוראים את המגילה אלא עד שתנן החמה, שכתוב: "והימים האלה נזכרים ונעשים". ביום כן, ובליילה לא. (מגילה כ.)

אגדה

"ויאמר המן בלבו", תניא, הרשעים ברשות ליבם, וכן "ויאמר עשו בלבו", "אמר נבל בלבו", "ויאמר ירבעם בלבו". אבל הצדיקים ליבם ברשותם, שנאמר: "וחנה היא מדברת על לבה", "וישם דניאל על לבו", "ויאמר דוד אל לבו", ודומים לבוראם שנאמר: "ויאמר ד' אל לבו". (אסתר רבה)

"זיכרון" סימן

גיאטריאות ורמיזים לזכירת מספר פסוקי המגילה

במגילת אסתר ישנם 167 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים: **"נהפך הוא" = בגימטריא = 167**

השאלות

חידון א' ת' - אחשוורוש אסתר, בזאת בגתא, גדלת גדלו, דבר דתי, הזיכרונות, ושתי, זתר, חרבונה, טובת מראה, יודעי, כדת, לב, ממוכן, נערי נערות, ספרים, על עץ, פור, צהלה, קימו קבלו, רוח, שבע, תכלת תכריך.

חידון א' ת' הפוך - פרשנדתא אספתא פורתא אדליא ארידתא פרמשתא וזיתא, וייטב, אגג, פחד, משתה הנחה, הודו, שעשגו, שרביט, ומדי, התך, אביחיל, צום, שושן, מס, זע, נדחף, בוץ, שק, צר, זרש, אגרת (הפורים).

שעשועי דאורייתא - 1. 13. 2. "והאחשדרפנים". 3. 20. 4. 0 פעמים (!). 5. "ואת אספתא ואת פורתא ואת אדליא ואת ארידתא ואת פרמשתא ואת אריסי ואת ארידי ואת וזיתא" 6. פרק ח' פסוק ט'. 7. "תרשיש". 8. "אשר הגלה מירושלם עם הגלה אשר הגלתה... אשר הגלה". 9. טבת אדר ניסן סיון. 10. "נבעת מפני המלך והמלכה והמלך". 11. "ונשלוח ספרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז". 12. "פרשנדתא" "פרמשתא" "ויזתא", "חור" "ויזתא" "ותכתב".

מילה בפרשה פרשת ויקרא - כרמל. כתוב בפסוק: "באש גרש כרמל". "מיד לפני עומד טעם", לפני המילה 'כרמל' כתוב: 'גרש' - שהוא אחד מטעמי המקרא, "ולפניו בו נענה נביא שם" לפני גרש כתוב 'באש' - שבו נענה הנביא אליהו בהר הכרמל. "מלשון כרית מלאה נוצות, וכך גם נקראות המלילות" - נצטט את דברי רש"י: "בעוד הכר מלא שהתבואה לחה ומלאה בקשין שלה ועל כן נקראים המלילות כרמל".

טמונות במגילה - 1. חמאה - "וימלא המן חמה" 2. "ביתן המלך" 3. "הרצים יצאו דחופים" 4. "ביזיון וקצף" 5. "שושן הבירה" 6. "אחוז בחבלי בוץ" 7. "ומתנות לאביונים" 8. "למגדול ועד קטן" "והאיש מרדכי הולך וגדול" 9. "ונהפוך הוא" 10. "מהודו ועד כוש" 11. "איש צר" 12. "אם על המלך טוב" 13. "ועל הפחות" 14. "ויבהל... את מנותיה" 15. "את שרביט הזהב" 16. "ונשלוח ספרים" 17. "חור כרפס ותכלת" 18. "את אשר נגזר עליה" 19. "ונוח" 20. "כיכר כסף" 21. "ונחתום בטבעת המלך" 22. "וחמתו בערה בו" 23. "וסוס.. ואשר ניתן כתר" 24. "עמודי שש" 25. "משומרי הסף" 26. "הדסה" 27. רדיד אלומיניום - "גלילי כסף".

מספרים במגילה - 0.5 - עד חצי המלכות ותעש. 1 - החדש הראשון הוא חדש ניסן, ישנו עם אחד, היושבים ראשונה במלכות, אחת דתו להמית, ביום אחד. 2 - בגתן ותרש שני סריסי המלך, בית הנשים שני, אגרת הפורים השנית. 3 - בשנת שלוש למלכו, צום שלושת ימים, הוא חודש סיון, ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות. 6 - ששה חודשים בשמן המר, ששה חודשים בבשמים ובתמרוקי הנשים. 7 - ימי משתה לעם בשושן, ביום השביעי נקראה ושתי, מס' היושבים ראשונה במלכות, מס' סריסי המלך, מס' נערות אסתר, בשנת זו למלכותו נשא את אסתר. 10 - החודש העשירי הוא חודש טבת, בני המן שנתלו. 12 - הוא חודש אדר, חודשי ימי מירוקיהו, בשנה זו למלך הפיל המן פור. 13 - בשלושה עשר בו נלחמו היהודים באויביהם. 14 - אף בתאריך זה נלחמו בשושן, יום משתה ושמחה בשאר המדינות. 15 - יום משתה ושמחה בשושן. 23 - ביום זה כתבו מרדכי ואסתר ספרים. 30 - יום לא נקראה אסתר אל המלך 50 - גובה העץ של המן. 127 - מס' מדינות המלך. 180 - מס' ימי המשתה לכל שריו ועבדיו. 300 - איש הרגו בשושן ב"ד. 500 - איש הרגו בשושן ב"ג. 10,000 - ככר כסף אשקול. 75,000 - איש הרגו בשאר מדינות המלך.

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביין.
אשמח לקבל תגובות רעיונות והערות:
temunabaparashah@gmail.com

העלון מוקדש לזכות והצלחת התורמת ובני ביתה בכל מעשיהם

העלון מגיע מדי שבוע לאלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו בשולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? שלחו מייל למערכת, או טלפנו: 052-766-5775

מקרא ומת קושי: תשיל קשה

טמונה במגילה אסתר

זהו אידיון המשעשע השני מתמונות הדומות על פסוקים וביטויים מהמגילה. התמונות בדמות קושי שונות והנאת כל המשפחה. (תוכלו למצוא גשבות בדף המצורף)
אשמח לקבל רעיונות, איצורים והערות: temunabaparashah@gmail.com כאו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל

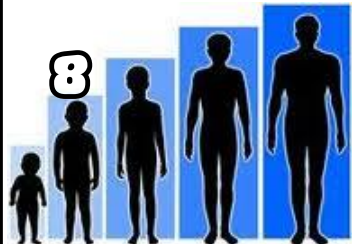
כל הזכויות שמורות לאתר בין

4

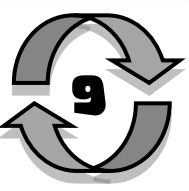
5

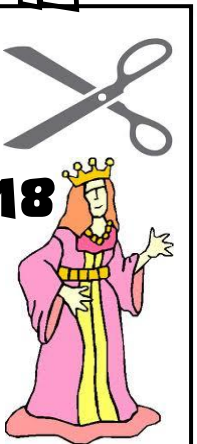
2

17

10

18

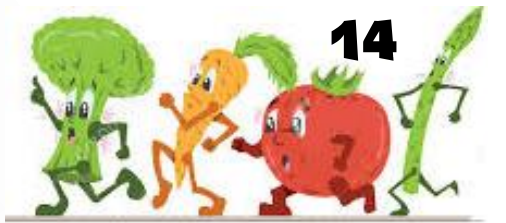
23

25

15

14

19

24

16

20

22

21

27

26